

1 STARTTI

Tavoitteet

1.1 Instrumenttiin ja opetusaineeseen tutustuminen, alkeet

- Tutustutaan kitaran rakenteeseen, huolelliseen käsittelyyn, kunnossapitoon, äänenmuodostukseen sekä tärkeimpiin apuvälineisiin (esim. klassisessa kitarassa jalkatuki, kostutin, popjazz-kitarassa plektra, instrumenttipiuha, vahvistin)
- Etsitään luontevaa ja rentoa soittoasentoa sekä hyvää ryhtiä
- Opetellaan kitaran virittämistä eri tavoilla: viritysmittari, viritysovellus, toinen soitin apuna
- Opetellaan kitaran vapaiden kielten nimet
- Klassinen kitara (jatkossa KL): opetellaan oikean (P, I, M, A, C) ja vasemman käden (1, 2, 3, 4) kirjain- ja numeronimet
- Harjoitellaan näppäilyä näppäilykäden sormilla (KL) tai tehdään selkeitä plektatekniikkaharjoituksia alaspäisillä lyönneillä (popjazz-kitara, jatkossa PJ)
- Harjoitellaan selkeitä sormijärjestysharjoituksia otelautakädelle.
- Opetellaan perustempon hallintaa ja pulssin ylläpitoa
- Harjoitellaan helppojen melodioiden soittoa
- Opetellaan kitarasäestyksen alkeita

1.2 Harjoittelu

- Opitaan harjoittelemaan säännöllisesti kotona, sekä itsenäisesti että aikuisen avustamana
- Harjoittelun merkitys hahmottuu oppijalle
- Harjoittelua voidaan toteuttaa sekä nuotista että kuulonvaraisesti
- Voidaan pitää harjoituspäiväkirjaa kotiharjoittelun tueksi heti soittoharrastuksen alkaessa

1.3 Esiintyminen

- Tutustutaan esiintymiseen ja yhteissoittoon turvallisessa ympäristössä, esimerkiksi opettajan kanssa tai osana ryhmää
- Oppilas saa yhteissoittokokemuksia joko oman opettajan tai muiden oppilaiden kanssa

Suoritus

- Ohjelmistoon harjoitellaan vähintään 5 kappaletta tai sävellystä
 - Esitetään tai tallennetaan yksi musiikillinen teos tai sävellys
 - Samojen teosten taltiointeja voidaan tehdä useita ja päättää niistä oppilaan kanssa yhdessä, mikä versio sisällytetään opintokokonaisuuteen
-

2 INTRO

Tavoitteet

2.1 Tekniikka

- Soittimen hallintaa, soittotekniikkaa ja soiton ergonomiaa viedään eteenpäin
 - Tutustutaan tarkemmin kitaran käsittelyyn ja kunnossapitoon (esimerkiksi kielenvaihto)
 - Opitaan kitaratekstuurissa käytetyt merkintätavat (esim. sormitukset, asema- ja barré-merkinnät)
 - Tutustutaan asteikkoharjoittelun mahdollisuuksiin soittotekniikan kehittämässä
 - Tutustutaan melodiasoitossa kitaralle tyypillisiin otelautakäden tekniikoihin (esim. hammer-on, slide)
 - Laajennetaan säästystaitoja
 - Opitaan arpeggionäppäilyyn alkeita P-I-M -näppäilyllä (KL)
 - Tarkastellaan lähemmin plektraotetta ja plektratekniikan perusteita, esimerkiksi downstroke, upstroke, alternate picking (PJ)
-

- Tutustutaan myös sormisoittoon eli plektrakäden "fingerpicking-soittoon" (PJ)
- Tutustutaan tarkemmin kitaran ja vahvistimen säätöihin sekä niiden mahdollisuuksiin kitaran soundin muokkaamisessa (PJ)

2.2 Musiikin hahmottaminen

- Opetellaan lukemaan helppoa nuottitekstiä (G-avain ja tabulatuurinuotti)
- Opetellaan hahmottamaan rakenteita nuottikuvasta
- Harjoitellaan nuoteista soittamisen lisäksi valmiuksia ulkoa soittamiseen
- Oppilas osallistuu ikä huomioiden musiikin hahmotusaineisiin: joko Afroamerikkalaisen musiikin perusteisiin (AMP) tai Musiikin hahmottamiseen (MuHa)
- Oppilas taltioi omaa soittoaan ja oppii kuuntelemaan soittoaan analyttisesti (kuvaus- ja äänitysohjelmien tai sovellusten käyttö)

2.3 Harjoittelu

- Opetellaan säännöllistä, itsenäistä harjoittelua kotona
- Opitaan ero soittelun ja hyvän harjoittelun välillä
- Harjoittelua voidaan tehdä myös kuunnellun musiikin pohjalta

2.4 Improvisaatio

- Opitaan improvisoinnin ja säveltämisen alkeita
- Laaditaan pienimuotoinen sävellys esimerkiksi kolmella äänellä, jonka oppilas tunnistaa nuoteista ja osaa tulkita
- Improvisaatiota voidaan tehdä myös muuntelemalla opittuja melodioita

2.5 Esiintyminen

- Tutustutaan esiintymiseen turvallisessa ympäristössä, esimerkiksi opettajan kanssa tai yhteissoitossa osana ryhmää
- Harjoitellaan esiintymistä musiikkiopiston oppilaskonserteissa tai muissa esiintymistilanteissa
- Oppilas opettelee kantamaan vastuuta omasta soittimestaan esiintymistilanteissa opettajan ohjauksessa (esimerkiksi nuotit, jalkatuki, vahvistimen soitto-kuntoon laittaminen ja oman soittimen virittäminen)

2.6 Yhteismusisointi

- Oppija osallistuu yhteissoittoon ja saa yhteismusisointikokemuksia muiden oppilaiden tai opettajan kanssa
- Oppija tutustuu erilaisiin rooleihin yhteismusisoinnissa, esimerkkeinä säestäminen tai melodiasoitto

Suoritus

- Vähintään kymmenen (10) erityylistä kappaletta, joista osa voi olla yhdessä muiden kanssa (säestys, taustanauha, yhteissoitto, kaveri), osa ohjelmistosta voidaan esittää ulkoa.
- Vähintään kaksi esiintymistä tai taltiota erityylisistä kappaleista, sävellyksistä tai improvisaatioista
- Duuri ja luonnollinen molli opetellaan yhteen etumerkkiin (1#-1b) yhden oktaavin alueella ja mahdollisimman paljon vapaita kieliä käyttäen
- Asteikkojen yhteydessä käydään läpi kadenssit I-IV-V7-I mahdollisimman paljon avokielisiä sointuja käyttäen
- Mollipentatoninen asteikko opetellaan yhteen etumerkkiin (1#-1b) yhdellä siirrettävällä sormituksella yhden oktaavin alueelta

3 MUSIKANTTI

3.1 Tekniikka

- Laajennetaan teknistä osaamista ja säestystaitoja
- Opitaan ymmärtämään soiton ergonomian merkitys
- Tutustutaan asteikkoharjoittelun mahdollisuuksiin soittotekniikan kehittämisessä
- Tutustutaan barré-tekniikkaan ja esimerkiksi sointujen transponointiin barréotteilla
- Tutustutaan apoyando- ja tirandonäppäilyyn (KL)
- Tutustutaan sävyjen tuottamiseen (sul tasto, ponticello) (KL)
- Tutustutaan melodiasoitossa kitaralle tyypillisiin otelaudan legatotekniikoihin (esim. hammer-on, pull-off, slide)
- Tutustutaan kielten venytystekniikkaan (PJ)

- Kiinnitetään huomiota pletrakäden rentouteen ja sopivaan voimankäyttöön eri soittotilanteissa (PJ)
- Tarkastellaan lähemmin plekraotetta ja plektratekniikan perusteita melodia- sekä säestyssoitossa (esimerkiksi plektrasuunnat, "harjauskomppaus" , palm mute - tekniikka) (PJ)
- Tutustutaan erilaisiin efekteihin: yksittäiset efektipedaalit, multiefektit, muut sovellukset (PJ)

3.2 Musiikin hahmottaminen

- Kehitetään nuotinlukutaitoja
- Opitaan soittamista yleisimmissä tahtilajeissa
- Opitaan tunnistamaan yhteys musiikin hahmotusaineiden (AMP/MuHa) sisältöjen ja oman soittimen opintosisältöjen välillä
- Harjoitellaan kuuntelemaan musiikkia analyyttisesti

3.3 Harjoittelu

- Opitaan edelleen harjoittelun peruselementtejä mm. säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä
- Harjoittelua voidaan tehdä myös kuunnellun musiikin pohjalta

3.4 Improvisaatio

- Laajennetaan improvisointi- ja sävellystaitoja esimerkiksi duuri- ja mollipenta-tonisten elementtien kautta
- Tutustutaan melodioiden muunteluun ja soolokuvioiden käyttöön soittoa elävöittävänä tekijänä

3.5 Esiintyminen

- Esiintymisiä oppilaskonserteissa
- Oppilas kykenee toimimaan esiintymistilanteessa opettajan ohjaamana, esimerkiksi oman soittimen virittäminen, asettelu lavakokonaisuuteen tai vahvistimen soittokuntoon laittaminen

3.6 Yhteismusisointi

- Ollaan aktiivisesti mukana yhteissoitossa, esimerkiksi bändit, orkesterit, kamari-musiikkikokoonpanot

Suoritus

- Monipuolisesti erityylisiä ja tunnelmaisia kappaleita yli genrerajojen instrumenttikohtaisesti ja yksilöllisesti valikoiden
- Kolme kappaletta tai oma minikonsertti tai muu laajempi kokonaisuus, joka voidaan esittää konsertissa, muussa esiintymistilaisuudessa tai se voidaan taltioida
- Esitettävät kappaleet tulee olla erityylisiä, halutessaan oppilas voi sisällyttää suoritukseen oman sävellyksen, improvisaation, sovituksen tai muun musiikillisen tuotoksen
- Duuri, luonnollinen molli ja harmoninen molli opetellaan kahteen etumerkkiin (2#-2b) yhden oktaavin alueella ja mahdollisimman paljon vapaita kieliä käyttäen
- Mollipentatoninen, duuripentatoninen ja blues-asteikko opetellaan kahteen etumerkkiin (2#-2b) yhdellä sormituksella yhden oktaavin alueelta
- Asteikkojen yhteydessä käydään läpi kadenssit I-IV-V7-I mahdollisimman paljon avokielisointisia sointuja käyttäen

4 TULKITSIJÄ

4.1 Tekniikka

- Rennon soittotekniikan kehittäminen
- Dynamiikan kehittäminen
- Käsien synkronisaation kehittäminen
- Barrétekniikan kehittäminen
- Valmistava näppäys (esim. staccatona soitto)
- Arpeggionäppäilyn kehittäminen (P-I-M-A-näppäily) (KL)
- Huomioidaan kitaralle tyypillisten otelaudan tekniikoiden (hammer-on, pull-off, slide) mahdollisuudet asteikkosoiton yhteydessä ja soittotekniikan kehittämisen sitä kautta
- Soolosoittoa käytetään soittotekniikkaa edistävänä työvälineenä (PJ)

- Komppisoittoa (sointusoittoa) viedään eteenpäin edellisten tasojen pohjalta ja laajennetaan tuntemusta edelleen (esimerkiksi pop, rock, funk, jazz, latin, soul, tanssimusiikki) (PJ)

4.2 Musiikin hahmottaminen

- Nuotinlukutaidon kehittäminen
- Kappaleen rakenteen ja fraasien hahmottaminen
- Fraseerauksen ja tulkinnan kehittäminen
- Opitaan hyödyntämään musiikin hahmotusaineissa (AMP/MuHa) läpikäytyjä asioita omassa soitossa

4.3 Improvisaatio ja luovat taidot

- Laajennetaan improvisaation lähestymistapoja ja sitä kautta valmiuksia soolojen soittoon

4.4 Yhteissoitto

- Ollaan aktiivisesti mukana yhteissoitossa, esimerkiksi bändit, orkesterit, kamari-musiikkikokoonpanot

4.5 Harjoittelu

- Opitaan ottamaan itsenäisemmin ja kokonaisvaltaisemmin vastuuta omista musiikkiopinnoista
- Opitaan hyvä, jokapäiväinen harjoittelurutiini ja kyetään muuntelemaan harjoittelutapoja
- Lisätään itsearviointia, tunnistetaan omia vahvuuksia ja saadaan ne näkymään ohjelmistovalinnoissa

4.6 Esiintyminen

- Esiintymisiä oppilaskonserteissa tai muissa tilaisuuksissa
- Oppilas kykenee toimimaan esiintymistilanteessa pääosin itsenäisesti, esimerkiksi oman soittimen virittäminen, asettelu lavakokonaisuuteen tai vahvistimen soittokuntoon laittaminen

Suoritus

- Monipuolisesti erityylisiä ja tunnelmaisia kappaleita yli genrerajojen instrumenttikohteisesti ja yksilöllisesti valikoiden
- Kolme kappaletta, oma minikonsertti tai muu laajempi kokonaisuus, joka voidaan esittää konsertissa, muussa esiintymistilaisuudessa tai se voidaan taltioda
- Esitettävät kappaleet tulee olla erityylisiä, halutessaan oppilas voi sisällyttää suoritukseen oman sävellyksen, improvisaation, sovituksen tai muun musiikillisen tuotoksen
- Duuri, luonnollinen molli, harmoninen molli ja melodinen molli (popjazz-kitarassa mahdollisesti myös jazz-molli) opetellaan neljään etumerkkiin (4#-4b) kahden oktaavin alueella ja mahdollisuuksien mukaan useampia sormitusvaihtoehtoja käyttäen
- Mollipentatoninen, duuripentatoninen ja blues-asteikko opetellaan neljään etumerkkiin (4#-4b) yhdellä sormituksella kahden oktaavin alueelta
- Asteikkojen yhteydessä käydään läpi asteikkoaseman mukaisia sointuotteita käyttäen kadenssi I-IV-V7-I ja mahdollisuuksien mukaan nelisoinnuilla diatonisen kadenssi I7-II7-V7-I7

5 TAITAJA

5.1 Tekniikka

- Kehon huolto, oman soittoasennon kehittäminen ja siihen liittyvien haasteiden ratkaiseminen
- Laajat asemanvaihdot esimerkiksi etydeissä (KL)
- Haastavampiin erikoistekniikoihin tutustuminen, esimerkiksi: rasgado, golpe, pizzicato, vibrato ja erilaiset huiluäänitekniikat (KL)
- Erikoistekniikoihin tutustumista, esimerkiksi vibrato, sweep picking, tapping, pinch harmonics (PJ)
- Äänenmuodostuksen kehittäminen, mahdollisuus kynsillä soittamiseen (KL)
- Kielten sammutustekniikka näppäilykädellä (KL)
- Saadaan kitarasta irti erilaisia sävyjä sekä efektilaitteita käyttäen että ilman efektilaitteita (PJ)

- Kyetään hyödyntämään erilaisia efektejä (yksittäiset pedaalit, multiefektit, vahvistimen efektit, tietokone) monipuolisesti ja muokkaamaan sitä kautta ilmaisua (PJ)
- Komppisoittoa viedään eteenpäin monipuolisesti eri tyyllilajeissa, esimerkiksi: valssi, humppa, tango, swing jazz, jazz-valssi, bossa nova, cha cha, samba, blues (PJ)

5.2 Musiikin hahmottaminen

- Kehitetään sujuvaa nuotinlukua kaikissa asemissa
- Vaihtuvat tahtilajit
- Kunkin aikakauden tyylin sisäistäminen ja ymmärtäminen (KL)
- Agogiikka (KL)
- Tutustutaan yleisimpiin polyrytmisiin ilmiöihin (esim. trioli, duoli)
- Tutustutaan additiivisiin tahtilajeihin kuten esimerkiksi 5/4 (5/8) ja 7/4 (7/8) (PJ)

5.3 Improvisaatio ja luovat taidot

- Kehitetään edelleen improvisointitaitoja
- Voidaan tutustua moodien käyttöön improvisaatiossa
- Opitaan muuntelemaan komppi- ja soolosoittoa (PJ)
- Opitaan tuottamaan useamman tahdin mittaisia soolo-osuuksia

5.4 Yhteissoitto

- Osallistutaan yhteismusisointiin sitoutuneesti ja pitkäjänteisesti orkestereissa, yhtyeissä ja pienryhmissä
- Voidaan tehdä yhteistyökokeiluja yhdistämällä eri taidemuotoja

5.5 Esiintyminen

- Esiintymisiä oppilaskonserteissa, mahdollisuus myös oman konsertin järjestämiseen
- Kyetään huolehtimaan soittimesta itsenäisesti esiintymisten yhteydessä (soittimen ja vahvistimen roudaus, vahvistimen soittokuntoon laittaminen ja oman soittimen virittäminen, asettelu lavakokonaisuuteen)

5.6 Harjoittelu

- Saadaan valmiuksia teosten itsenäiseen harjoittelemiseen
- Kehitetään omia harjoitusmetodeja ja pyritään selvittämään haastavia kohtia harjoittelussa omatoimisesti
- Lisätään itsearviointia, tunnistetaan omia vahvuuksia ja saadaan ne näkymään ohjelmistovalinnoissa

Suoritus

- Monipuolisesti erityylisiä ja tunnelmaisia kappaleita yli genrerajojen instrumenttikohtaisesti ja yksilöllisesti valikoiden
- Neljä kappaletta, oma minikonsertti tai muu laajempi kokonaisuus, joka voidaan esittää konsertissa, muussa esiintymistilaisuudessa tai se voidaan taltioda
- Esitettävät kappaleet tulee olla erityylisiä, halutessaan oppilas voi sisällyttää suoritukseen oman sävellyksen, improvisaation, sovituksen tai muun musiikillisen tuotoksen
- Duuri, luonnollinen molli, harmoninen molli ja melodinen molli (popjazz-kitarassa mahdollisesti myös jazz-molli) opetellaan viiteen etumerkkiin (5#-5b) kahden oktaavin alueella ja mahdollisuuksien mukaan useampia sormitusvaihtoehtoja käyttäen
- Mollipentatoninen, duuripentatoninen ja blues-asteikko opetellaan viiteen etumerkkiin (5#-5b) yli kahden oktaavin alueelta ja mahdollisuuksien mukaan useampia sormitusvaihtoehtoja käyttäen
- Asteikkojen yhteydessä käydään läpi diatoniset kadenssit I7-II7-V7-I7 asteikkoaseman mukaisia sointuotteita käyttäen

6 SYVENTÄVÄT OPINNOT: MATKALLA MESTARIKSI

Tavoitteet

6.1 Tekniikka

- Opitaan soinnin rakentamista ja hyvän soundin löytämistä
- Tutustutaan tremolo-tekniikan perusteisiin (KL)
- Viedään soittotekniikkaa eteenpäin asemanvaihtojen ja käsien synkronisaation osalta

- Opiskellaan erikoistekniikoiden yhdistelyä

6.2 Musiikin hahmottaminen

- Oppija kykenee hahmottamaan ja hallitsemaan soitossaan polyrytmisiä ilmiöitä (esim. duoli, trioli, kvartoli, kvintoli) sekä additiivisia tahtilajeja
- Tutustutaan moderniin nuottitekstuuriin
- Tutustutaan kitaramusiikin historiaan
- Suoritetaan kaksi opintokokonaisuutta, joista ensimmäinen on joko MuHa I (musiikkianalyysi ja säveltapailu) tai syventävä AMP. Toisen opintokokonaisuuden oppilas voi valita seuraavista: harmoniaoppi, musiikin historia, säveltäminen/sovittaminen, musiikkiteknologia, valmennuskurssi ammattiopintoihin.

6.3 Improvisaatio ja luovat taidot

- Opiskellaan improvisointia, säveltämistä ja sovittamista
- Opitaan tuottamaan omaa materiaalia sekä harjoitusmateriaaliksi että soivaksi musiikiksi
- Opitaan soveltamaan osaamista muuntelemalla komppi- ja soolosoittoa tyylin mukaisesti eri tyyllilajeissa (PJ)

6.4 Yhteissoitto

- Osallistutaan sitoutuneesti ja pitkäjänteisesti esimerkiksi orkesteriin, bändiin tai kamarimusiikkiyhtyeeseen
- Oppijalla on mahdollisuus sekä tuoda etsimäänsä materiaalia että tuottaa omaa materiaalia yhteissoittoon

6.5 Harjoittelu

- Oppija on itse aktiivinen ohjelmistonsa kasaamisessa ja soitettavan materiaalin etsimisessä yhdessä opettajan kanssa
- Prima vista-harjoitukset ovat osa päivittäistä harjoittelua

6.6 Konsertin/päättötyön valmistaminen

- Oppija rakentaa itselleen monipuolisen ohjelmiston lopputyötään ajatellen
- Ohjelmisto on teknisesti haastavampaa kuin Taitaja-tasolla

- Oppija ”irtautuu” opettajasta ja löytää oman ilmaisunsa ja oman muusikkoutensa
- Esiinnyttään omassa konsertissa joko soolona tai osana yhtyettä/orkesteria
- Kehitetään luontevia esiintymistaitoja
- Kyetään huolehtimaan soittimesta itsenäisesti esiintymisten yhteydessä (soittimen ja vahvistimen roudaus, vahvistimen soittokuntoon laittaminen ja oman soittimen virittäminen, asettelu lavakokonaisuuteen)
- Kyetään huolehtimaan esiintymisiin liittyvästä lavarakentamisesta myös kokonaisuuden kannalta (roudauksen järjestäminen: kuljetus esiintymispaikalle, load-in lavalle, lava-asettelun kokonaisuus, load-out lavalta, kuljetus pois esiintymispaikalta)

Suoritus

- Päättötyö päättää musiikkiopisto-opinnot ja se arvioidaan osana syventävien opintojen kokonaisuutta. Lopputyö voi olla yksilö- tai ryhmäesitys tai sävellyskokonaisuus. Päättötyö sisältää kirjallisen työsuunnitelman ja selosteen.
- Päättötyön toteutumista arvioidaan asetettuihin tavoitteisiin nähden.
- Duuri, luonnollinen molli, harmoninen molli, melodinen molli (popjazz-kitarassa mahdollisesti myös jazz-molli), mollipentatoninen, duuripentatoninen ja blues-asteikko opetellaan kaikissa sävellajeissa (7#-7b) yli kahden oktaavin alueella ja useampia sormitusvaihtoehtoja käyttäen
- Asteikkojen yhteydessä käydään läpi diatoniset kadenssit I7-II7-V7-I7 asteikkoaseman mukaisia sointuotteita käyttäen